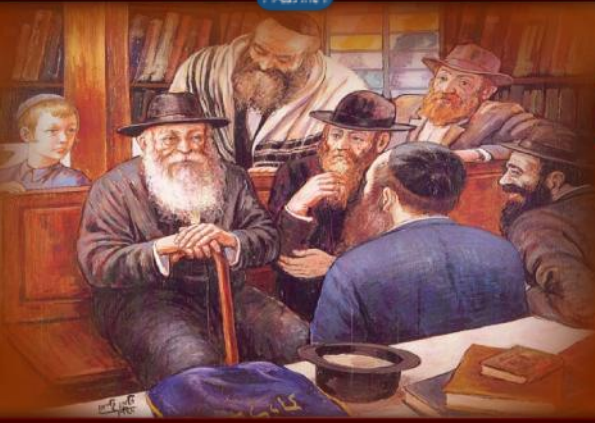

תורה לבישנות קליפון על ראשי שור לשיחובים בתמונה

גליון ק"ס
שנה ד' תשע"ה

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

סיפורי חז"ל

כאשר העתיקה סנהדרין מקומה וגלתה מירושלים ליבנה, מלך ברומא אספסינוס מחריב המקדש ורבן גמליאל נאלץ להימלט מפניו, כי הלה ביקש את נפשו. הדבר נודע לו מפי ההגמון שנשלח על ידי המלך להרגו, כשבא אותו הגמון לבית המדרש כדי לבצע את פסק הדין, אמר ברמוז "בעל החוטם מתבקש" כלומר "מנהיג הדור מתבקש". הבין רבן גמליאל אל מה ירמוזו דבריו, פנה משם והתחבא עד יעבור זעם, בא אליו ההגמון בחשאי ואמר לו: אם אציל אותך האם תביאני לעולם הבא? אמר לו: "כן" ביקשו ההגמון להישבע על נכונית דבריו ונשבע, מה עשה ההגמון עלה על הגג הפיל עצמו ונהרג. ומנהג היה ברומי שאם מת אחד ההגמונים בטלה הגזירה. בו ברגע יצאה בת קול משמים והכריזה אותו הגמון מוזמן לחיי עולם הבא.

(תענית כ"ט א')

פרשת השבוע

סכום גדול מאשתו בלא ידיעתו, הרב הצטדק שחשב שהאשה עשתה זאת מידיעתו, אולם העשיר תבע שהרב ידרוש שיוחזר הכסף מירושלים. לרב לא היה נעים לעשות כן, לכן הציע לבעל שהוא ישלם את כל הסכום מכיסו הפרטי בתשלומים. עוד הם מדברים ומסכמים את הענין, נכנס הדוור לבית הרב והביא לו מכתב באחריות שהגיע מירושלים, העיף הרב מבט לכתובת השולח ומה נדהם לקרוא הרב יוסף חיים זונגענפעלד מירושלים, פתח את המכתב ומצא את הסכום בסך ארבע מאות זהובים ששלח לר' יוסף חיים זונגענפעלד. הבעל התרגש וביקש לשמוע מה כותב רבה של ירושלים, נענה הרב והקריא לפניו את המכתב: "קיבלתי את מכתבו בצירוף הכסף, אולם מכיון שמעלת כבודו כותב שאשה מסרה לו זאת, חוששני אולי עשתה זאת מבלי רשות בעלה, (ראה מסכת בבא קמא קי"ט) לכן הנני משיב לו חזרה את הכסף, ואבקשו למסור כל הסך תיכף ומיד לאשה, אולם כמוכן לא מיעטתי בשביל כך למלא את בקשתה בדבר התפילות, ויהי רצון שיתקבלו התפילות ויזכו לישועה בקרוב." עיני הרב והבעל זלגו דמעות מרוב התרגשות, ובו במקום שלח חזרה את הכסף לרבה של ירושלים.

איש כי ידור נדר וגו' ככל אשר
היצא מפיו יעשה

פעם נכח הגה"ק רבי יהושע לייב דיסקין זיע"א בהספד שנערך במלאות שבעה לאחד מתלמידיו. אמרו כנהוג תפילת "מלא רחמים" ובתום ההספד התפור הקהל. לאחר מכן הזמין הרב את שמש בית הכנסת, נתן לו מטבע לעילוי נשמת המנוח והדגיש: עבור כל הקהל שנבח בעת תפילת א-ל מלא רחמים וטעמו ונימוקו היה, כי החזן הרי אמר בעבור שכל הקהל נודרים צדקה לעילוי נשמתו, על כן ראה חובה לעצמו להבטיח שלא יכשל הציבור בהתחייבות זו.

והייתם נקים מה' ומישראל (לב כב)
מסופר על אשה עשירה ממדינת הונגריה שהיתה חשוכת בנים, באה האשה אל רב העיר ובידה סכום של ארבע מאות זהובים, וביקשה לשלוח אותם כדורון לאחד הצדיקים שיתפלל עבורה שתיפקד בזרע של קיימא. הציע הרב לשלוח את הכסף להגה"ק רבי יוסף חיים זונגענפעלד זיע"א רבה של ירושלים עיה"ק ת"ו. מסרה האשה את הכסף והרב שלח את הסכום לרבי יוסף חיים, כעבור כמה שבועות בא בעל האשה אל הרב בתרעומת, על שהסכים לקבל

זמני השבת

זמני יציאת השבת:

ירושלים: 8:26 ת"א: 8:29 ר"ת: 8:59

זמני כניסת השבת:

ירושלים: 7:10 ת"א: 7:25

פרשת מטות-מסעי

מעשה שהיה

ישב איפוא רבי משה לייב בכלא החשוך, כבול באזיקים, כשהוא שמח על כי עלה בידו לקיים מצוות פדיון שבויים, אולם כאשר הגיעה שעת תפילת מנחה והוא התבונן במצבו וראה היכן הוא נמצא, חרה לו היטב יחסו של הפריץ המרושע ליהודי אומלל ובני משפחתו, מסירות נפשו של רבי משה לייב עשה רעש גדול בשמים: כיצד אפשר להשאיר צדיק כזה אסור בנחשתיים, לאחר שהוא קיים בגופו מצווה כה חשובה כמצוות פדיון שבויים.

לפתע חלה הפריץ בצורה רצינית למדי, הוא שלח לקרוא לכוומר שלו, כדי להתוודות באוזניו על חטאיו לפני שיסתלק מן העולם הזה, בין שאר חטאיו הוא גם הזכיר את המעשה בחוכר היהודי שנכלא, וכיצד בא יהודי ומסר את עצמו לשבת במקומו. עכשיו אני מבין מדוע חלית לפתע פתאום, אמר לו הכומר והמשיך ואמר בקול תקיף: אם החיים יקרים בעיניך שחרר מיד את היהודי ההוא, ובקש ממנו סליחה ומחילה, עם יהודי אסור להתחיל ובמיוחד עם יהודי כזה שהוא צדיק וקדוש.

מיד שלח הפריץ את משרתו לשחרר את רבי משה לייב ולהביאו אליו, אולם המשרת חזר בידיים ריקות ואמר כי היהודי מסרב להשתחרר מאזיקיו, מדוע הוא מסרב? כזה דבר עוד לא שמעתי שאדם יסרב להשתחרר מבית הסוהר, תמה הפריץ שהתפתל בכאביו, הוא טוען, השיב המשרת, כי על ידי שחרורו לא יושע בעל הפונדק, לכן הוא תובע איפוא, כי הפריץ ימחול ליהודי החוכר את כל החוב, תמורת הצער שגרם לבעל הפונדק במעצרו הממושך. טוב, אמר הפריץ לך ואמור לו בשמי, כי אני מוותר על החוב, שחרר אותו והביאו מייד לכאן, שוב חזר המשרת והודיע, כי היהודי עדיין מסרב להוריד את אזיקיו, הוויתור על החוב עדיין לא מספק אותו, כי מאין יחיה בעל הפונדק אם כל הכנסותיו ילכו לכיסוי החוב שהוא חייב מן הסתם, והוא ישקע שוב בחובות ולא יהיה לדבר סוף. הפריץ נתקף שיעול חזק והרגיש כי שעתו האחרונה מתקרבת, בשארית כוחותיו הוא ציווה על המשרת לרוץ מהר לבית הכלא ולומר ליהודי, כי הוא הפריץ מוכן לוותר לחוכר על דמי החכירה של שנה מראש.

פדיון שבויים נפלא ביותר

מסופר: הרד"ק רבי משה לייב מסאטוב זיע"א היה פעם בדרך והגיע לכפר אחד, שם ביקש להיכנס לפונדק שהיה חכור בידי יהודי, הוא מצא את הפונדק סגור, ולשאלתו ספרו לו השכנים, כי בעל הפונדק פיגר בתשלום דמי החכירה, ומשום כך כלא אותו הפריץ בעל האחוזה בבית הסוהר, ואילו את אשתו וילדיו גירש מהמקום, הם הוסיפו וסיפרו כי שמעו מפי הפריץ כי מנוי וגמור עמו לא לשחרר את מושקה היהודי מבית כלאו, כל עוד לא תביא לו אשתו את כל הכסף המגיע לו. הצדיק רבי משה לייב נחרד לשמע האסון שפקד משפחה יהודית, הוא התאכסן פעם בפונדק זה והכיר היטב את החוכר כיהודי ישר וירא שמים.

הלך איפוא רבי משה לייב אל הפריץ ללא שהיות, וניסה לדבר עמו ולרכך את לבו הקשה כאבן, שעה ארוכה ניסה לשוחח עמו ולבקש שירחם על החוכר היהודי שלא אשם בכך שאין לו מספיק הכנסות מהפונדק. שירחם על משפחה יהודית מסכנה, על אשה וילדים שנזרקו לרחוב. אולם כל זה היה ללא הועיל, הפריץ אמר כי החוכר חייב לו את כספי החכירה זה זמן רב, וכי הוא לא ישחרר אותו, ולא איכפת לו שיירקב בכלא, כל זמן שלא יקבל את הסכום המלא שמגיע לו ממנו. "ואם הוא יוסיף לשבת בכלא יש לכבודו סיכוי לקבל את הכסף?" ניסה רבי משה לייב לשכנע את הרשע. אדרבה אם יינתן לו לפתוח את הפונדק ולהרוויח כסף, יש תקווה שיוכל לסלק את חובו, אולי בתשלומים טיפין טיפין, אבל אם הוא יוחזק בכלא הרי אין שום סיכוי לכך.

בראותו כי הפריץ איתן בדעתו להמשיך ולהחזיק את החוכר בבית הסוהר בכל מחיר, אמר רבי משה לייב כי יש לו הצעה, קח אותי במקומו לכלא, ושחרר את היהודי כדי שיוכל לנהל את הפונדק, אם ישמעו היהודים כי אני יושב בכלא, יאספו את הכסף הדרוש לשחרורי, וכך תקבל את החוב שלך במהרה. הצעה זו מצא חן בעיני הפריץ, הוא הורה לשחרר את החוכר מאזיקיו, ובמקומו כלא את הרב הקדוש רבי משה לייב מסאטוב בתור משכונן חי תמורת חוב דמי החכירה.

צדק ונמשל

תכלית הגלות

הט למשל אזנך ושמע: מלך אחד שהיה לו בן יחיד ויקיר ועלה בלבו של המלך לבחננו ולראות כיצד יתנהג בהיותו מחוץ לכותלי הארמון? כי זאת ידע שבארמון הוא מתנהג כשורה כיאות לבן מלך בארמון המלך, אולם אינו דומה הנהגתו בארמון המלך שבו הוא רואה את כל היקר והכבוד והתפארת של המלך, ולכן הוא מתנהג כשורה, אולם אפשר שבהיותו מחוץ לארמון בלא לראות כל אותה תפארת, ישנה אולי מדרכו בהימצאו בין אנשים פחותי ערך, וילמד מעשיהם, והיה אם יתמיד בדרכו הטובה גם לאחר שיצא את פני המלך, וכאשר יימצא בין אנשים פחותים, סימן כי בן יקיר הוא באמת, וכי הוא יודע שבן מלך הוא אף על פי שהוא נמצא במקום נידח ואינו רואה פני אביו המלך, ומזה יהיה למלך תענוג גדול הרבה יותר מאשר בהימצאו תמיד בארמון המלך.

והנמשל: זוהי התכלית שלמענה הוגלו ישראל מעל אדמתם והורחקו מארמון המלך ומעל שולחן, היינו כדי לבחנת ולראות אם גם בהימצאם בין פחותי ערך רדופים וסחופים, יתנהגו כפי שהתנהגו בהיותם בארמון המלך, ואז יהיה להקב"ה תענוג גדול מזה הרבה יותר מאשר בזמן שהיו בארמון המלך והתנהגו כשורה, כי על ידי כך ניכר כי שלמים הם וראויים להיקרא בני מלכים, בניס למלכו של עולם.

(הרה"ק רבי זאב מזיטומיר זיע"א)

עתה חזר המשרת כשרבי משה לייב הולך עמו, הפריץ שמח בראותו את הצדיק מגיע, ומיד הרגיש קצת הקלה במכאוביו, עתה סלח נא לי וברך אותי שאבריא במהרה, ביקשו הפריץ. השיב הצדיק: על הצער שגרמת לי ולבעל הפונדק שלך באמת כיפרת כבר, אולם על הסבל ועגמת הנפש שהיו מנת חלקם של אשתו וילדיה, אין אני יכול למחול לך, תעבור השנה והחוכר שוב יצטרך לדאוג מאין יקח כסף כדי לשלם לך? אתה הרי רואה בעצמך ויודע את האמת שדמי החכירה גבוהים מדי, מסתבר שאין הפונדק יכול לשאת בהוצאה גבוהה שכזו, אם אתה מוכן לקצץ את דמי החכירה בחצי מהתשלום כעת, ומבטיח לי כי לעולם לא תשוב לצער את החוכר הישר שלך ואת משפחתו, אמחול לך ואתה תהיה בריא.

לפריץ לא היתה כל ברירה אלא להסכים, הוא הורה מיד על עריכת הסכם חדש עם החוכר, שבו הוא הסכים לוותר על החוב הישן, וכן על דמי חכירה לשנה מראש, ועם תום השנה ישלם החוכר רק את מחצית דמי החכירה לפי האפשרויות שיהיו לו.

כאשר נסתיימה ונחתמה העסקה, הרגיש הפריץ טוב יותר ומחלתו נעלמה באותה פתאומיות שבה היא באה. רבי משה לייב נסע לפונדק ועוד הספיק להתפלל שם מנחה, כשהחוכר ומשפחתו שמחים על הצלתם המופלאה.

צין אדם לחברו

יתן ויתנו אחרים – חסיד

מסופר על הגה"ק רבי שלמה זלמן אוירעבאך זיע"א, כאשר ביקש ממנו הרה"צ רבי ידידיה פרנקל זיע"א שיכתוב לו מכתב המלצה בענין ספר תורני שעמד להדפיס, הואיל והיה זקוק לעזרה במימון כספי של הדפסת הספר. נאות לו רש"ז לכתוב עבורו את המכתב, וכאשר פנה הרב ידידיה לצאת מביתו קרא אליו רבי שלמה זלמן ונתן לו מאה שקלים, והוסיף ואמר אני כותב מכתב ומבקש מאחרים שיסייעו בידיך בהדפסת הספר, ובעצמי אינני מסייע בדבר?

יתן אפילו מאה פעמים

מעשה בהרה"ק רבי פישל מסטריקוב זיע"א, שנכנס אליו עני וקיבל נדבה יפה, יצא והחליף כובעו ושוב בא לקבל נדבה, לחש בנו של הרבי ואמר: האיש זה הוא נובל, עתה קיבל כסף והנה החליף כובעו כדי לקבל שנית. חייך רבי פישל ואמר: הנח למסכן הזה, עשירים עושים תחבולות כיצד להשיג כסף ואף הוא כמוהם. כלום להם מותר ולו אסור? העניק לו הרבי שוב נדבה יפה.

לא לצער ולא להכאיב

מסופר על הגה"ק ה"חזון איש" זיע"א, שהלך פעם מלווה בתלמיד לבקר באיזה בית, כאשר נכנסו לחדר המדרגות, נשמע לפתע מאחת הדירות הסמוכות, צעקות

ורבי גדול שפרץ בין בני זוג. חיש מהר נשא ה"חזון איש" את רגליו ומיהר להימלט מן המקום כמטחווי קשת, בשל המרחק הרב שבו נתרחק ה"חזון איש" מן המקום נוקק הוא לנוח קמעא מטורח המנוסה. שאלו מלווהו לפשר המהירות הפתאומית? השיב ה"חזון איש": שמעתי כי בבית אחד שאת בעל הבית הנני מכיר, נפל ריב וויכוח בין בני הזוג, וחששתי שמא יראני ויבחין בי, והדבר יפגע בו ויצערו ויכאיב לו עד מאד. על כן ברחתי מן המקום.

החסד הגדול ביותר

סיפר הגה"צ רבי משה קרלינסקי זצ"ל: ביקרתי אצל הגאון רבי יחיאל מיכל גורדון זצ"ל ראש ישיבת לומז'ה, ביום האחרון לחייו, מצאתיו מיוסר ביסורים קשים, ואז אמר לי: דע לך כי החסד הגדול ביותר שאפשר לגמול ליהודי, הוא לעזור לו בשידוכים ולהציע הצעת שידוך ההגונה לו. שזו עשיית טובה לאדם לכל ימי חייו.

עצה להתגבר על הכעס

מסופר: הרה"ק הרבי רבי מאיר יחיאל מגוסטינין זיע"א היה נוהג, שאם היה לו שום כעס על אדם אחד, לא היה פונה אליו באותו היום, אלא היה ממתין עד למחרת ואומר לו: "אתמול היה בלבי הקפדה עליך".

תילולא דצדקיא

יום ראשון ג' מנ"א

הרה"ק רבי שמשון מאוסטראפאליע ב"ר פסח (ת"ח)
הרה"ק רבי מנחם עזריה מפאנו ב"ר יצחק ברכיה (רמ"א מפאנו - שפ"ה)

יום שני ד' מנ"א

הרה"ק רבי בן ציון ב"ר שלמה מבאבוב (קדושת ציון - תש"ג)

יום שלישי ה' מנ"א

רבינו יצחק לוריא אשכנזי ב"ר שלמה (האר"י הקדוש - של"ג)
הרה"ק רבי חיים מקראסנא ב"ר צבי הירש (תלמיד הבעש"ט - תקנ"ג)

יום חמישי ז' מנ"א

הרה"ק רבי ישכר דב ב"ר אריה יהודה מזולאטשוב (תקנ"ה)
הגה"ק רבי משה גרינוולד ב"ר עמרם (ערוגות הבושם - תרע"ו)
הרה"ק רבי אליעזר רוזנפעלד מאושפיזין הי"ד ב"ר יהושע מקאמינקא (תש"ג)
הרה"ק רבי שלום נח ב"ר משה אברהם (ה"נתיבות שלום" מסלונים - תש"ס)

יום שישי ח' מנ"א

הרה"ק רבי שמואל שמעלקא מיאס ב"ר אהרן משה בעל ה"קרני ראם" (תרכ"ו)
הגה"ק רבי שמחה זיסל (הסבא מקעלם)
ב"ר ישראל נחומים (תרנ"ח)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

פרפראות

הרה"ק רבי מנחם מענדל מוויטעבסק זיע"א אמר: אם יניחו לו לגור שנה אחת בעיר פקיעין אזי יביא את משיח צדקינו, ואכן נתיישב בפקיעין. מה עשה השטן? הביא זאבים על עיר פקיעין והישמעלים מפקיעין אמרו שהזאבים באו מהעבירות של זה הזקן, וגירשו את הרר"מ מפקיעין.

לע"נ

הרה"ק רבי אליעזר ב"ר ברוך מסערט ויזניץ זיע"א תנצב"ה

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות רשת חנויות

גל פז